

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJA ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

Iskra že vrsto let gonilna sila napredka v Semiču

Tovarna Iskra v Semiču podpira vse: od krajevne skupnosti, zdravstva, šolstva in društev

Na sestanku glede večje povezave pri informiranju bralcev o življenju in delu v naših tovarnah je v Iskrini tovarni kondenzatorjev v Semiču živahno sodeloval tudi direktor tovarne — Franc Košir. Ker ga zanima vse, je vnet privrženec dobre informativne mreže, ki naj čim bolj čvrsto poveže naše organizacije prek sredstev obveščanja. Isto mnenje so imeli tudi navzoči predstavniki samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij, ter sekretar prek katerega naj bi se odvijala vsa dejavnost informiranja.

Ker je 28. oktober praznik Semiča, je bilo to srečanje izredna priložnost za pogovor o delovanju tovarne v tem kraju. Iz razgovora, ki je izzvenel v posnemanje vredno zagnanost kolektiva, vodstva in vseh faktorjev za čim večji napredek, ne samo v tovarni, pač pa tudi v celotni dejavnosti Semiča in okolice, smo za časopis Iskra izbrali naslednja vprašanja in odgovore:

Uredništvo: Iz poročil vemo, da Iskrina tovarna v Semiču dobro napreduje. Govorite se tudi o ugodnih poprečnih dohodkih, ki so skoraj na špiči Iskrinih tovarn. Bi nam lahko povedali kakšna bo letošnja proizvodnja in kako boste dosegli visok proizvodni plan?

Direktor Košir: Menim, da bo kar prav, če raje omenim dohodek, ki bo kar za tretjino večji kot lani. Vprašate, kako bomo to dosegli? ... V glavnem z dosedanjimi vlaganji v nove proizvodne prostore, novo opremo in izboljšanje tehnološkega postopka. Letos je pri nas zaposlenih že 700 oziroma 100 več kot lani. Dokaj daleč smo že z reorganizacijo dela, ki jo izvajamo po strokovnih študijah Zavoda za organizacijo in revizijo poslov v Ljubljani. Novosti pri nekaterih službah in poedincih niso bile preveč dobrodošle, vendar reorganizacija, če je dobra, ne sme zavirati sentimentalnost. Moram reči, da se je novost v praksi obnesla. Po novem letu bomo s tem nadaljevali, ko pa bo praksa prinesla



Tov. Franc Košir, direktor Iskrine tovarne v Semiču ima nemalo zaslug za uspešen razvoj tovarne, Semiča in okolice

neko določeno utečenost, sem prepričan, da bo funkcionalno poslovanje zniževalo tudi stroške.

Uredništvo: Slišati je, da nameravate razširjati tovarno?

Direktor Košir: Seveda! ... V razvojni perspektivi Iskra v Semiču že dobiva jasnejšo sliko. Ukvarjamo se namreč z načrti za gradnjo novih prostorov za proizvodnjo elektrolitskih kondenzatorjev, ki jih Iskrine tovarne sedaj še ne izdelujejo. Če bo vse v redu bomo prihodnje leto že začeli graditi nov objekt ob sedanji tovarni.

Uredništvo: Že prej ste omenili ugodne poprečne dohodke. Bi lahko povedali kaj bolj podrobno oz. če kanite OD še izboljšati?

Direktor: Ni prav, da vse sam povem. Tu je navzoč predsednik DS tov. Alojz Justin, ki bo še lažje odgovoril na dano vprašanje.

Predsednik DS: Letošnje poprečje kaže na 103 000 S

din, ob koncu leta pa bo poprečje po izračunih okoli 110 000 S din.

Uredništvo: Mnogo se govori o tem, da kolektiv v tej tovarni dokaj prispeva k na-

(Dalje na 6. strani)

Izračunavanje rezultatov na SPG 70 je povsem sodobno

V računskem centru, ki je v Iskrini tovarni elektronskih naprav v Stegnah, Ljubljana, so med svetovnim prvenstvom v gimnastiki odložili sprotne naloge in se lotili športnih

Obiskovalci tivolske dvorane prebirajo pregledne rezultate na osemdesetih televizijskih sprejemnikih, ki so razvrščeni ob tekmovalnem odru in nad tribunami; najbrž si komajda predstavljajo, kako je mogoče, da manj kot poldrugo minuto po končanih vajah na posameznih orodjih že lahko preberejo razvrščene rezultate ekip in posameznikov ter uvrstitve najboljših na posameznih orodjih.

V računskem centru v Stegnah so ljudje, ki skrbijo za delovanje velikega računalnika Control Data Corporation (CDC), zasedli tudi hodnik. Tam so kurirji in pa ljudje, ki iz Stegen pošiljajo novinarske biltene. V sobi, ki meri štirikrat štiri metre, je natlačeno šest telefonistk, luknjač računalniških kartic, glavni kontrolor in še nekaj mož.

Drugih šest telefonistk sedi ob sodniških mizah v tivolski dvorani. Te pošiljajo ocene kolegicam v Stegne — vse ostalo so ljudje iz Iskrinega Centra za avtomatsko obdelavo podatkov pripravili že naprej. Telefonistka zapiše oceno na posebno kartico, luknjač napravi ustrezno luknjo — ko je zadnji podatek zapisan in zadnja kartica ustrezno preluknjana, vržejo vse v računalnik (vse skupaj se v njem dogaja 45 sekund) in rezultati so — zu-

Počastili bomo dan mrtvih

Sestindvajsetič po osvoboditvi bomo počastili DAN MRTVIH prav povsod: v mestih in vaseh, v najbolj skritih koticah naše najožje domovine. Povsod tam, kjer so v času osvobodilnega boja ugasla tisočera mlada življenja nas bo cvetje povezalo s padlimi, na katerih smrti je zraslo naše novo življenje.

Slavnosti ob spomenikih padlim, na pokopališčih, in na mestih, kjer so bile od okupatorja pretrgane niti življenja rodoljubov bodo izraz globokega spoštovanja in hvaležnosti vsem, ki so omahnili prej, preden so vzklihi sadovi njihovega odločnega in veličastnega boja. Znova bomo podoživljali trpljenje teh neustrašenih borcev za boljše in svobodnejše življenje. Vsaka pesem, vsaka izrečena beseda in sleherna iskrena misel, se bo ta dan pomudila pri deset-tisočih, ki so darovali svoja življenja za našo veliko stvar.

naj. Ob računalniku sta nameščeni dve televizijski kamere RTV Ljubljana; pred njuni očesi položijo za dlje časa črn papir, na katerem je narisana bela cigareta in dve črti; ko so rezultati nared, pa pred oči kamere postavijo rezultate. Televizijski oddajniki pošljejo sliko sprejemnikom na strehi tivolske dvo-

rane, ti pa na zaslone. Malce posplošeno, a nekako tako se zadeva suče.

V Stegnah so povedali, da je republiški izvršni svet sklenil plačati stroške obratovanja računalnika, delovno ure ljudi pa naj bi poravnal organizacijski komite svetovnega prvenstva. V računskem centru so se oglasili tudi strokovnjaki zahodnonemškega »Sjemensa«, ki so mu zaupali nalogo, da obvešča ves svet o dogodkih na prihodnjih olimpijskih igrah v Münchnu. V Stegne so prišli po izkušnje; tam imajo njihov obisk upravičeno za priznanje.

Druge prostore v Stegnah so zasedli kontrolorji. Stegne so s tivolsko dvorano in sodniško kontrolo tod povezane še s teleprinterjem, tako da lahko hitro reagirajo na morebitne napake.

Iskra Commerce

Izhodišče gospodarskega plana 1971: večji ostanek dohodka

Razširjeni kolegij je na svoji zadnji seji razpravljalo o predlogu strokovnih služb glede nalog za naslednje leto. Poglavitna zahteva je bila, da moramo uveljaviti kvalitetni vsebinski premik pri gospodarskem planu, ker je izhodišče v letu 1971 ustvarjeni ostanek dohodka, ne pa višina doseženega plana. Zahteva se glasi: povečati dohodek za 40 % pri 30-odstotno povečanem planu.

uvoz	140
rezervni deli	130
prodajni sektor	134
izvoz	133
trgovinska mreža	133
plačana realizacija	132

Naloga vsekakor ni lahka, sodimo pa, da bomo z bolj organiziranim delom, tesnejšim sodelovanjem in izkoriščanjem vseh rezerv dosegli postavljene cilje. Vsekakor bo poslovanje moralo temeljiti na nižjih stroških, ker bo le prihranek pri le-teh omogočil povečan ostanek dohodka.

Na temelju ocenjene realizacije za letošnje leto naj bi bili indeksi gospodarskega plana za naslednje leto taki:

servisne delavnice	120
montaža	129
BAŽ	100
domača nabava	109

OBVESTILO

Bralce obveščamo, da v tej številki objavljamo nadaljevanje (3. stran) mnenj in misli člana sveta federacije in predsedstva biroja ZKJ EDVARDA KARDELJA iz daljšega razgovora s predstavniki vseh treh slovenskih železarn. Njegove misli in ideje so posebno pomembne za integracijske procese in medsebojne odnose znotraj integracijskih podjetij.

Predlogi sindikatov Slovenije za ublažitev draginje

OD HITREGA UKREPANJA JE ODVISNA UČINKOVITA UBLAŽITEV POLOŽAJA DELAVCEV Z NAJNIŽJIMI DOHODKI TER DRUŽIN Z NAJNIŽJIMI PREJEMKI

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je razpravljalo o posledicah naraščanja cen in poviševanja življenjskih stroškov ter predlagalo nekaj odločnih ukrepov. Ker je njihova uresničitev v veliki meri odvisna od odločnosti in podpore našega članstva, priporočamo vsem občinskim organizacijam Zveze sindikatov in osnovnim sindikalnim organizacijam, da s predlaganimi ukrepi seznanijo članstvo.

Letos na pomlad smo v sindikalnih organizacijah Slovenije podrobno obravnavali ne-zadržno povečevanje življenjskih stroškov. O tem smo sprejeli stališča, ki smo jih tudi poslali skupščini SRS in njenemu izvršnemu svetu ter svetu Zveze sindikatov Jugoslavije. Predlagali smo predvsem ocenitev delovanja gospodarskega sistema in tekočih gospodarskih ukrepov, ki spodbujajo nepričakovano hitro inflacijo, in se zavzeli za regresiranje cen nekaterih osnovnih življenjskih potrebščin, dokler ne bi zavirali inflacije. Menili smo na regresiranje oziroma subvencioniranje tistih osnovnih življenjskih potrebščin, ki zagotavljajo minimalni življenjski standard, saj bi s tem okrepili socialno varnost predvsem delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki in družin z najnižjimi družinskimi dohodki.

Znano je, da so cene in življenjski stroški naraščali tudi v poletnih mesecih, in da naraščajo še sedaj, kar najbolj občutno bremeni življenjske pogoje velikega dela prebivalstva z nizkimi dohodki in prejemki. V minulem septembru so bile cene že za 13% nad povprečnimi cenami v lanskem letu. Zaskrbljujoče naraščajo tudi cene industrijskih proizvodov, ki so bile do letos vedno dokaj stabilne in se iz leta v leto povečevale le za 2 ali 3%. Letos v septembru so bile za 13,9% višje od cen v lanskem letu, za vseh devet mesecev letošnjega leta pa so se povečale že za 10,4% v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. In kar je najbolj zaskrbljujoče, poznavalci teh gibanj napovedujejo tudi za naslednje mesece enako stopnjo naraščanja cen!

Potrošniki najbolj občutijo spremembe pri cenah živil, ker jih dnevno kupujejo, in spremembe cen raznih uslug. Najbolj se dražijo vrtnine, kruh, meso in mesni izdelki. Mesni izdelki so se letos že podražili za tretjino, meso za več kot četrtino, jajca, mleko, mlečni izdelki in maščobe pa za približno desetino. Na podražitev žitnih izdelkov je še posebej občutno vplivala nedavna podražitev pšenice. Storitvene usluge so letos za 14,6% dražje kot lani, saj so se povečale cene obrtnih storitev za 17,2%, komunalnih storitev za 26,9%, najmanj pa so se povečale starnine.

Življenjski stroški so se v letošnjih devetih mesecih po-

večali v primerjavi z istim obdobjem lani za 11,4%. To povečanje je že sedaj večje, kot je bilo v vsem lanskem letu, in ko je bilo 10,5%. Največji vpliv na povečanje življenjskih stroškov ima podražitev hrane, ki je po naši sestavi življenjskih stroškov letos za več kot 15% dražja kot lani. Ker lahko v naslednjih mesecih pričakujemo nadaljnje povečanje življenjskih stroškov, saj se dogaja tako v vsakoletnem ciklu, se nam obetajo še težji življenjski pogoji za delavce z najnižjimi osebnimi dohodki, družine z nizkimi družinskimi dohodki in upokojeince.

Akcija, ki smo jo sprožili na II. konferenci sindikatov Slovenije junija letos, da ne bi bilo več osebnega dohodka v delovnih organizacijah pod 800 dinarjev, je sicer povzročila nekatere pozitivne premike. Še vedno pa prejema mesečne osebne dohodke do 800 dinarjev v Sloveniji približno 77 tisoč zaposlenih ali 17,7%. Ob tem poraznem podatku zaskrbljuje še posebej dejstvo, da delovne organizacije, ki jih tare ta problem, razen redkih izjem, še niso predložile programov za preusmeritev v tako proizvodno, ki bi v bližnji prihodnosti zagotavljala najnižje osebne dohodke 800 dinarjev.

Vse povedano narekuje potrebo proučiti nekatere instrumente v našem sistemu, ki bodo blažili najbolj kritične socialne razlike. Zlasti bo treba v bodoča tržna gibanja zavestno vgraditi sistem subvencioniranja nekaterih osnovnih življenjskih proizvodov (kruh, mleko itd.), kar delajo skoraj vse države v svetu, da s tem blažijo socialne razlike. Podražitev pšenice pri nas kaže, da se tega odrekamo, ne da bi se zavedali posledic. Pri stališču, da je treba subvencioniranje nekaterih življenjskih proizvodov oziroma potrebščin vgraditi v naš sistem, vztrajamo celo neodvisno od stopenj inflacije.

Za sedanji socialno-gospodarski položaj družine imamo kot bistveni indikator le upravičenost do prejemanja otroškega dodatka. Dokler ne bomo imeli še drugih kriterijev, predlagamo temeljito proučiti vloga vseh oblik otroškega varstva. Otroški dodatek prejema v Sloveniji nekaj nad 100.000 upravičencev, ki preživljajo več kot 195.000 otrok. Med upravičenci do tega dodatka je okrog 50.000 takih, katerih zakonski tovariši niso zaposleni, več

kot 14.000 je samohranilcev, 82.000 upravičencev pa se preživlja samo s sredstvi iz delovnega razmerja. Od vseh prejemnikov otroškega dodatka je 45.000 zaposlenih v industriji in rudarstvu. Mesečni povprečni osebni prejemki na družinskega člana upravičenec do otroškega dodatka so samo 355 dinarjev!

Teh nekaj podatkov kaže, ob sedanjem naraščanju cen nujno spremeniti politiko otroškega varstva. V skladu za otroško varstvo so namreč določene rezerve, ki jih je mogoče porabiti za te namene brez dodatnih obremenitev gospodarstva.

V Sloveniji je sedaj prijavljenih pri zavodih za zaposlovanje okrog 17.000 nezaposlenih delavcev. Nizek premoženjski cenzus dovoljuje, da prejema samo 6,45% nezaposlenih nadomestilo za brezposelnost. V skladih, s katerimi razpolagajo zavodi za zaposlovanje, pa bo do konca leta že nad 9 milijonov dinarjev za izboljšanje gnotnega položaja brezposelnih. S predlo-

(Dalje na 6. strani)

Povezava organizacij ZP prek glasila »ISKRA«

Uredniški odbor se je sestal s predstavniki samoupravnih organov, družbeno-političnih organizacij in vodstva tovarne v Horjulu. Sestanek je nakazal vrsto dejavnosti, ki še niso dobrega zaživele v našem glasilu.

Da bi bile informacije naših organizacij čimbolj prisotne v glasilu združenega podjetja ISKRA, se po iniciativi uredniškega odbora časopisa »Iskra« ustanovljajo po naših tovarnah interni odbori, katerih člane imenujejo UO posameznih organizacij. Imenovani odbori, katerih predsedniki so ponavadi sekretarji, ki imajo mimo tega tudi dolžnost objavljanja informacij, skrbijo, da se pojavljajo v našem glasilu vesti iz njihovih organizacij, in sicer tekoče, ne pa le občasno.

Tako je tudi upravni odbor v tovarni elektronskih instrumentov Horjul, imenoval 13. oktobra t. l. tri člane v interni uredniški odbor tovarne, in sicer: inž. Jožeta Gabrovska (sekretar), kot predsednika; kot člana pa Alberta Burnika (strokovni sodelavec) in inž. Ivana Ebnerja (predsednik sindikata). Na sestanku uredniškega odbora glasila »Iskra« in imenovani interni odborom tovarne v Horjulu (26. oktobra t. l.) so prisostvovali tudi predsednik DS M. Železnik in J. Malovrh, predsednik mladinske organizacije.

Ne moremo dopustiti stihijsko delovanje negativnih pojavov

FRANC POPIT: Nekateri so obnašajo kot managerji na zahodu

V Mariboru pred gimnazijo Tabor je predsednik CK ZKS France Popit v nedeljo, 24. sept. odkril spomenik narodnemu heroju Milošu Zidanku. Ob tej priložnosti je spregovoril tudi o položaju delovnega človeka pri nas. Med drugim je dejal:

»Gre za vprašanje, kakšen je položaj delavca v družbi, ali je on nosilec oblasti, ali ta oblast dela vedno in povsod tako, da je to v prid njemu in delovnim ljudem nasploh. Ali ima delavec prevladujočo besedo v delovni organizaciji, občini, republiki, federaciji? Ali delavec odloča o pogojih svojega dela in življenja. Ali delavec odloča s tistim, kar ustvarja. Ali si reže kruh sam, ali mu ga drugi, tako kot najbolj ustreza njim!

Postavlja se vprašanje, ali se delavec upa svobodno, ne da bi nosil posledice, upreti krivicam in obnašanju tistih, ki si prisvajajo oblast — ki mislijo, da so nekateri ljudje že od rojstva določeni, da komandirajo, in drugi, ki naj delajo, ubogajo in poslušajo.

Res je, da imamo samoupravni sistem in da je v njem dana možnost, da se pritrdilno odgovori na zastavljena vprašanja. Toda sistem sam od sebe še ne rešuje problemov, ki so povezani z dejanskim položajem delovnega človeka; to je odvisno od nenehne borbe za uresničitev teh možnosti. Saj vidite: kljub temu, da imamo samoupravni sistem, se mimo samoupravljanja ali v njegovem imenu nekateri obnašajo kot managerji na zahodu. V brk samoupravljanju in političnim silam občne stvari, ki zaslužijo najostrejšo obsodbo. Pa naj gre še za tako sposobnega direktorja ali člana Zveze komunistov; če je član ZK, ga je treba izločiti iz naših vrst in mu enkrat za vselej prepričati, da bi ponovno prišel na položaj in da bi lahko kaj takega ponovil.

Prepričan sem, če bi povprašali delavce, naj odkrito in svobodno povedo, kako se z njimi ravna, bi imeli marsikaj povedati.

Kaj vse se danes počne in kam nas vodi popuščanje — s strani nekaterih — toliko opevani poslovnosti in prakticizmu. Vodi nas k zastavljanju delavca in delovnega človeka. Pripeljalo nas je v težko gospodarsko situacijo: delovni kolektivi razpolagajo z vedno manjšimi sredstvi za razširjeno reprodukcijo. Poglobljajo se socialne razlike, Brema inflacije čutijo najbolj tisti, ki živijo samo od dela svojih rok, ki imajo večje družine, ki so zaposleni v zdravstvu, socialni, prosveti, kulturi, upokojeinci, itd. Nič boljše se jim ne bo godilo, ko bomo šli v stabilizacijo. Zopet bo nanje padlo glavno breme.

Podkupovanje, »šverc«, neupravičeno visoke dohodke, ki niso rezultat finančnega ali duševnega dela, proglašajo kot sestavni del »poslovnosti« in osebne svobode. Tistega, ki ceni delo, produktivnost, dobro gospodarjenje, zasmehujejo kot bedaka, ki ne zna priti do denarja po lahki poti z raznimi mahinacijami, »šverci« itd.

Mi komunisti in jaz osebo, se s tem nikoli ne bomo sprijaznili. Odločno se bomo borili za razvoj prave poslovnosti in za take proizvodne družbene odnose, v katerih bo prevladujočo besedo imel delovni človek, in to v delovni organizaciji, občini, republiki in federaciji. Zato zamerim tistim komunistom, ki mirno opazujejo flagrantno kršenje pravic delovnih ljudi in se ne uprejo krivicam.

DOPISUJTE V »ISKRO«!

Naslov uredništva:

Kranj, Savska loka

Tel. 22-221, int. 333

Problematika kadrovske dejavnosti v ZP Iskra

I. nadaljevanje)

Najprej, se mi zdi, je treba povedati, da je vse kar bo tukaj povedano in našeto podkrepjeno s številkami in da resnica ni vedno vesela in zadovoljiva in marsikomu ne bo niti po volji, kar bomo povedali in objavili. Prav pa je, da se vsi naši kolektivi seznanijo z »dejanskim stanjem... in tudi ukrepajo! Tudi resolucija družbenopolitičnih organov ZP Iskra, ki je bila sprejeta letos spomladi, naroča, da morajo tako Strokovne službe ZP kot tudi organizacije ZP sedanje razmere temeljito proučiti in izdelati enotna osnovna načela kadrovske politike!

Čeprav pojem kadrovske politike zajema celotno problematiko človeka v delovnem procesu, bomo mi tu obravnavali samo problematiko zaposlovanja strokovnih delavcev, ter šolanje in izobraževanje že zaposlenih delavcev. Torej tu ne bo govora o stanovanjski problematiki, prehrani, rekreaciji ter o pogojih dela, čeprav bo vse to na ta ali oni način vedno prisotno v celotnem mojem sestavku.

1. Struktura delovnih mest v ZP Iskra zahteva
- 11,8% VS in VS kadrov
 - 12,5% srednje strokovnih kadrov

26,9% VK in KV strokovnih kadrov

ter 48,7% nestrokovnih kadrov in polkvalificiranih kadrov.

Po dejanski izobrazbi pa je kadrov

- 5,71% VS in VS
- 10,14% srednje strokovnih
- 31,8% VK in KV ter
- 52,3% ostali.

Iz kratkega primerjanja obeh podatkov lahko ugotovimo, da nam dejansko manjka VS in VS ter srednje strokovnih delavcev. Zato bo borba zanje v naslednjih letih morala biti precej intenzivnejša kot doslej. Morda tebi, dragi bralec, ti procenti ne pomenijo veliko, če pa procente spremenimo v absolutne številke lahko ugotovimo, da Iskri že danes (glede na sistemizacijo delovnih mest) manjka okoli 1000 najrazličnejših inženirjev, ekonomistov, pravnikov... ter okoli 400 različnih izobraženih tehnikov (strojnikov, elektro ekonomistov). To pomeni, da danes skoraj polovico vseh delovnih mest inženirjev, ekonomistov, tehnikov... zasedajo delavci, ki nimajo ustrezne šolske izobrazbe; sigurno je med njimi dokaj takih, ki so se skozi leta sami izobraževali, so študirali in se učili iz knjig in iz prakse, vendar smatramo, da pa čisto vsi le niso primerno strokovno usposobljeni za opravljanje nalog na teh delovnih mestih, ali pa je možno drugo, da se delovno mesto samo na papirju tretira za VS ali VŠ ali SS, ki pa po svoji zahtevno-

(Dalje na 6. strani)

Klubi OZN in mladina v delovnih organizacijah

V letošnjem letu praznujemo 25-letnico OZN. Nam, Jugoslovanom, ta jubilej še posebno veliko pomeni, saj je naša država ena tistih, ki v načelih svoje zunanje politike dosledno sledijo idejam OZN.

V Sloveniji smo že vse leto pričeli številnih akcij, s katerimi poizkušamo prikazati delo in pomen OZN v petindvajsetih letih njenega obstoja. Pobudnik in organizator velike večine teh akcij je organizacija klubov OZN.

Klubi OZN delajo kot idejna jedra med mladino že trinajst let. Vsak klub združuje skupino ljudi, ki se želijo seznaniti in ukvarjati z aktualnimi družbenimi problemi. Pri tem pa se delo klubov ne omejuje zgolj na proučevanje dela OZN in njenih specializiranih organizacij. Mladi lahko v klubih razpravljajo o vseh aktualnih družbenih dogodkih, ki jih posredno ali neposredno zadevajo. Tako delo je veliko bolj zanimivo in uspešno in privedlo do precejšnjega razmaha v organizaciji klubov OZN v Sloveniji, saj šteje po trinajstih letih obstoja okrog 300 klubov, ki marsikje v Sloveniji predstavljajo pomembna idejna jedra.

Klubi so močno zaživeli na osnovnih in srednjih šolah, pomanjkljivost v delu organizacije klubov OZN pa je nedvomno v precejšnjem številu v delovnih organizacijah. Zavedamo se, da se organizacijskega koncepta dela, ki je v navadi v klubih na šolah, ne da enostavno prenesti na klube v delovnih organizacijah. Popolnoma nesmiselno pa bi bilo trditi, da so klubi oblika dela z mladino, ki se obenese le v šolah. Napačno je tudi stališče, da so mladi delavci manj zainteresirani za družbeno problematiko kot mladina v šolah. Prav gotovo pa je res, da se mladi v delovnih organizacijah bolj zanimajo za čisto določene probleme, ki niso toliko zanimivi za šolsko mladino. Tudi takšna, idejna razlikovanja je treba pri klubih v delovnih organizacijah upoštevati.

Mnoge naše delovne organizacije sodelujejo s podjetji iz drugih držav. Nedvomno mlade delavce to sodelovanje zanima. Prav gotovo bi bilo zanje tudi zanimivo seznaniti se z ozadjem tega sodelovanja, s položajem gospodarstva v državah, ki sodelujejo z nami, z mednarodnimi gospodarskimi združenji itd. Delo specializiranih organizacij OZN na tem področju je zelo živahno in pogostokrat tudi v bistvu mnogo bolj zanimivo, kot se to zdi na prvi pogled.

Organizacija klubov OZN bo prav gotovo storila vse, da se delo klubov uveljavi tudi v vaši delovni organizaciji, zato razmislite o ustanovitvi kluba in povežite se z nami!

Republiška konferenca klubov OZN
Ljubljana

Porazna anketa

Republiški sekretariat za delo naše republike je anketiral 2.419 strokovnjakov s fakultetno izobrazbo in dobil porazne rezultate o tem, s kakšno učinkovitostjo lahko ti strokovnjaki izrabijo delovni čas. Anketa je pokazala, da porabijo ti strokovnjaki samo 45 odstotkov časa za dela, ki ustrezajo njihovu znanju in poklicu, vse drugo pa odpade na posle, ki bi jih lahko opravili tudi zaposleni z nižjimi kvalifikacijami.

V odstotkih izgleda situacija takole: 21 odstotkov delovnega časa gre na račun poslov, ki jih lahko opravijo kadri z višjo izobrazbo, 26 odstotkov kadri s srednjo, a 8 odstotkov kadri z nižjo izobrazbo. Kako to strokovnjaki opravičujejo? V prvi vrsti poudarjajo, da so njihovi predstojniki nesposobni, da bi delo bolje organizirali, na drugem mestu pa je nestimulativno nagrajevanje.

Svojim predstojnikom so dali anketiranci takšne ocene: 15 odstotkom od njih — »nadpovprečni vodja«, 60 odstotkom »povprečen«, a 25 odstotkov je dobilo oceno »slab«.

Ali je treba obešati na veliki zvon, koliko kapitala leži povsem neizkoriščenega v rednem delovnem času? Mi-

Integracija mora ljudi povezati v večjo medsebojno odvisnost

Nadaljevanje mnenj in misli člana sveta federacije in predsedstva biroja ZVKJ EDVARDA KARDELJA iz daljšega razgovora s predstavniki vseh treh slovenskih železarn.

(Nadaljevanje)

Zaradi tega se meni postavlja vprašanje in predvsem bi pri tem rad zvedel vaše mnenje, ali je mogoče, da mi hitreje realiziramo tiste klavzule iz zakona o dohodku, ki so sicer čisto načelne in zaradi tega tudi niso dobile praktične uporabe pri nas, po katerih bi se višja integracija razvijala na osnovi skupne delitve dohodka kot finalnega proizvoda vseh združenih organizacij. Pri tem posameznik na podjetja ne bi živela samo od dohodka, ustvarjenega v tem podjetju in samo z živim delom posameznega podjetja, ampak vse organizacije kot celote. Toda ne tako, da se centralizirajo vsi močisti skladi in se potem v neki centrali administrativno delijo po nekaterih skupnih pravilnikih itd., ampak na čistih ekonomskih odnosih. To se pravi, da

vsaka enota vlaga svoje živo delo in svoje minulo delo, vendar pa morata biti oba izmērjena, kaj pomenita v skupnem dohodku. Dohodek v celoti oziroma delež v tem celotnem dohodku, se potem vedno meri po deležu živega in deležu minulega dela.

V taki grupaciji bi po mojem mnenju moral biti, seveda v sklopu paketa sporazumov, najprej sklenjen sporazum o načelih delitve osebnega dohodka na osnovi dela. Tako, da je za isto delo v vseh združenih organizacijah isti osebni dohodek. Na ta način se precizira udeležba živega dela v skupnem dohodku. Drugi del pa je potem delež minulega dela. Vsako teh podjetij vlaga vse, kar je izven tega dohodka, ki se odvaža na osebne dohodke, potem kot dohodek vsake delovne enote, ki gre v skupni do-

hodek celotne organizacije. Ta kapital celotne organizacije se vlaga in nosi določene obresti, dividende itd., ki se potem prelivajo nazaj v sklade podjetij spet v proporcijah z vloženim živim in minulim delom v te skupne sklade. Seveda pa bi bilo potrebno skladno s tem zagotoviti tudi vse obrambne mehanizme proti deformacijam socialističnih in samoupravnih odnosov na tem področju. Proti tistemu, kar bo vedno tudi družbeni princip, ki bo fiksiran v ustavi in zakonih. Kajti mi ne moremo pod nobenimi pogoji odpirati vrata raznim deformacijam, tudi ne v obliki trenutnega kompromisa. Kakršnokoli grupno lastniške tendence ali tendence za nekakšnim kolektivnim kapitalizmom, to se pravi, da bi se podjetja med seboj obnašala kot nekakšni kapitalistični lastniki, čeprav bi znotraj podjetij imela samoupravljanje, bomo mora-

li preprečevati z ustreznimi obrambnimi mehanizmi. Do tega pa bi prišli, če bi sprejeli princip akcij, akcionarskega odnosa. Kajti akcionarski odnos je povsem nekaj drugega, o čemer sem preje govoril. Akcionarski odnos pomeni vložiti kapital, postati solastnik podjetja in večno vleči na osnovi tega lastniškega odnosa dobiček iz tega podjetja.

Kapital, na ta način vložen kot sem preje govoril, kar je pravzaprav samo koncentracija dohodka in skupno upravljanje s skupnim dohodkom, pa pomeni, da se naloženi kapital v skupno organizacijo mora istočasno tudi z dividendami amortizirati. To se pravi, da tisti, ki jemlje ven iz druge organizacije ali skupne organizacije dobiček, dividendo, se mu v določenem proporciju istočasno zmanjšuje tudi vložen kapital, tako kot smo predvideli tudi za vlaganje inozemskega kapitala pri nas.

To praktično pomeni, da bi bil interes v taki skupnosti, da je ta, bi rekel dividenda zadosti velika, da stimulira skupna vlaganja, da pa tudi

sili vsakogar, ki je v taki skupni organizaciji, da mora vedno ponovno vlagati del dobička v skupno organizacijo, ker bo sicer nekega dne izpadel iz nje. Razen tega, čim nižji bo njegov delež v skupni organizaciji, tem nižja bo dividenda, dohodek, ki ga iz te organizacije prejema.

Pri tem sem šel nekoliko v podrobnosti, čeprav nimam namena dajati nekaterih konkretnih predlogov. Podroben sem bil predvsem zato, da bi razumeli, na kaj mislim pri teh stvareh. Pa tudi zaradi tega, ker je pri nas zelo veliko odpora in raznih pripomb. V resnici nas pa to vodi samo k normalnemu gospodarskemu poslovanju na samoupravni osnovi. To pomeni nadaljnje izključevanje države in državne administracije ter državne regulativne mere iz vseh teh odnosov in omogočanje, da se podjetja samoupravno organizirajo. Na drugi strani pa se vsak kapitalistično lastniški odnos preprečuje s principom amortizacije, kar pomeni, da je vsak kapital že v naprej nacionaliziran, vendar ne naenkrat, ampak postopno.

Južni Jadran — perspektivno tržišče

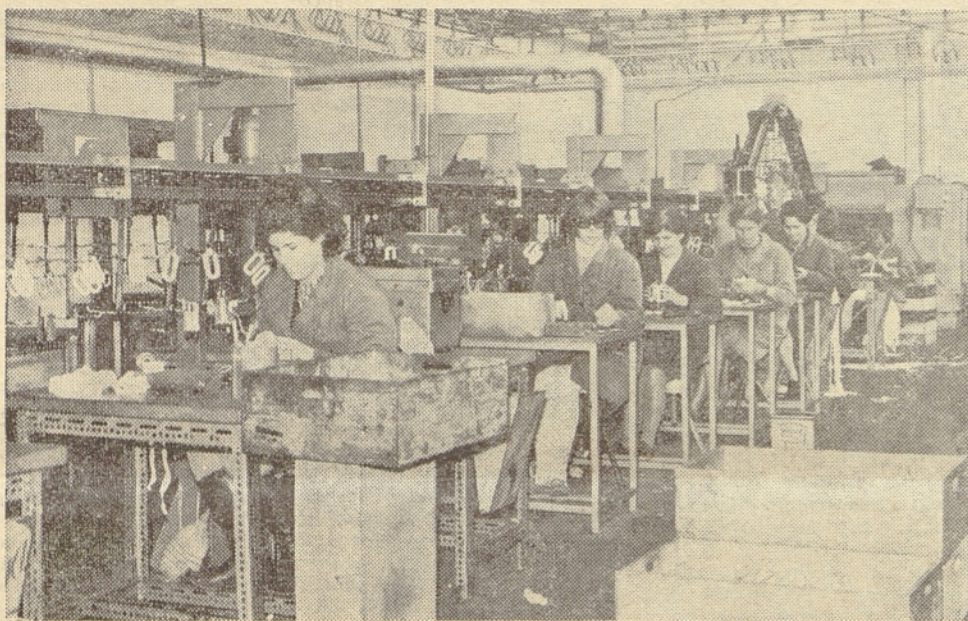
Dela na projektu »Južni Jadran« se približujejo h koncu. Kot je znano, so uresničenje tega programa Program za razvoj Združenih narodov in vlada SFRJ s skupno vsoto več kot 4 milijone dolarjev. Predlog je, da se po dovršitvi generalnega načrta zgradijo še dva regionalna in dva urbanistična načrta. Vse skupaj bo stalo več kot 1,1 milijon dolarjev. Na splošno vzeto je izdelava programa že pri koncu. V programu so sodelovali poleg domačih tudi eminentni tuji strokovnjaki.

Južni Jadran se torej razvija z mednarodno pomočjo v predel, ki bo prav kmalu postal tako po turistični kot po trgovski plati — saj je turizem prav tako trgovina in celo tiste devizne vrste.

Iskra Commerce se je udeležila dveh gospodarskih revij: »Jadranskega sejma« v avgustu in »Salona nautike« v oktobru. Na prvo prireditve je šla s kompletnim asortimentom proizvodov za široko potrošnjo, na drugo pa je poslala »oglednika«.

Cetudi sezonskega značaja, je Južni Jadran zanimivo potencialno tržišče. Ima pa seveda svoje specifičnosti, ki jih je treba spoznati, analizirati in zastaviti akcijo.

Mi—



Posnetek iz montažne hale tovarne AVTOELEKTRIKA Nova Gorica

Čim je reproduciran, je obenem prenehal biti lastnina tistega, ki ga je vložil. Njegova reprodukcija, za tistega, ki ga je vložil, pa se vrši prek ustrezne dividende ali prek nekega obveznega režima ali nečesa podobnega. Razen tega s tem dobivamo nove odnose med podjetji, večjo samostojnost organizacij na osnovi delitve dela in večjo medsebojno odvisnost. To pa pomeni večjo trdnost velikih združenj.

Znan mi je primer, ki verjetno ni najboljši, vendar bo za ilustracijo dovolj. Dve podjetji, pred leti združeni, sta skoraj na tem, da se razideta, ker se nista mogli sporazumeti o proizvodnem programu. Obe bi namreč hoteli proizvajati novo kvaliteto na svojem območju. Celotna integracija med obema podjetjema pa je postavljena samo na delitvi dela. Razumljivo je, da bo delitev programa povzročila večni spor. Če bi pa ta organizacija živele od skupnega dohodka, bi delitev dela imela manjšo vlogo, ker bi prevladale druge komponente. Lahko bi navedel še vrsto znanih prime-

rov, kjer je v začetku šlo vse lepo, čim bolj pa so prišli do določene stopnje, ko je bilo treba odločiti, ali bo določeno kvaliteto podjetje proizvajalo ali ne, so nastajale dezintegracije.

To je važno v takih organizacijah, kot so slovenske železarne, kjer bo en obrat, ki je najmanj akumulativen, ki pa je tej skupnosti neohodno potreben, vedno živel na nizkem dohodku. Za razliko od finalnega proizvajalca, ki bo vedno živel na velikem dobičku in, ki se bo vedno upiral, da bi sredstva prelivala. Pri nas je kritika tega mehaničnega prelivanja upravičena in ni upravičeno vedno trditi, da tisti, ki je nizko akumulativen, slabo dela. Trg v resnici stihijsko preli-va, ne po delu, ampak preli-va spet po minulem in po živem delu sredstva. Na trg preli-va dohodek, bi rekel na tipično kapitalistični način, po zakonu poprečne profitne stopnje. In ravno ta zakonitost je gnala in žene razvoj kapitalistično-monopolistične organizacije v smeri, o kateri sem prej govoril. Namreč, da se združujejo v velike forma-

ISKRA — ELEKTROMECHANIKA, KRANJ

Izpolnjevanje delovnega prog. organizacije ZK

Pred kratkim je sekretariat organizacije ZK obravnaval izpolnjevanje programa dela, ki je bil sprejet na osnovi zaključkov letne konference.

V sedanjem obdobju, ko je na vseh področjih dela obilo nakazanih in načetih, toda nerešenih problemov, je celotna organizacija postavljena pred dejstvo, da z aktivnejšim delovanjem izvršuje naloge. Med najpomembnejše naloge je šteti razvoj sistema samoupravljanja, skrb za človeka proizvajalca, gospodarski problemi,

odnosi v ZP, izobraževanje članstva in pomlajevanje organizacije ZK. Ugotavlja pa se, da se program vse propočasi izvaja po oddelkih organizacije ZK in da zaradi tega večina članov organizacije ni dovolj angažiranih pri delu organizacije.

V tem obdobju je velika skrb posvečena delu z na novo sprejetimi člani. Po do-

Delo na malem računalniku uspešnejše

Nemalo pritožb je bilo zapisanih na račun dela in rezultatov malega računalnika Philips Data, ki je začel delati z letošnjim letom. Največ graje so bile deležne zakasnitve pri obdelavi — zlasti v fakturiranju. Tokrat ni moj namen govoriti o težavah in vzrokih za le-te v minulem obdobju, ampak o rezultatih, ki danes le začenjajo prihajati do izraza. Naj jih naštejemo in opišem v telegrafskem slogu:

— zagotovljena je ažurnost fakturiranja in podatkov, ki iz njega izhajajo kljub bistvenemu povečanju števila faktur (glede na minula obdobja) in kljub »visokim valovom« dobavnic na koncu meseca;

— saldakonti kupcev so ažurni — saj je prodaja kupcem knjižena že ob fakturiranju; knjiženje dotoka denarja pa je vsakodnevno. S tem pa omogočena tudi hitra strojna izdelava spiskov kupcev takoj po končanem mesečnem fakturiranju;

sedanjih podatkih bo v članstvo ZK sprejeto 30 članov. S temi člani so bili opravljeni uvodni razgovori. Pomladitev organizacije ZK bo doprinesla, da se bodo problemi in delovanje organizacije ZK obravnavali z drugačnimi izhodišči, saj so kandidati za člane ZK predvsem mladi ljudje, ki so s svojo dosedanja aktivnostjo dokazali, da lahko postanejo komunisti.

Konkretna ocena dela organizacije ZK z nalogami za delo pa bo podana na konferenci ZK, ki bo sklicana v novembru.

-lin-

— Data je »napravila« večji (čeprav že zdaleč ne popoln) red v blagovni kartoteki in utrdila pomen blagovnih skupin kot bistveni podatek o kvaliteti naše prodaje;

— Data »prisiljuje«, da sta saldakontni kartoteki kupcev uglaseni med kupcem na prodajni dobavnici in saldakontno kartico.

Se par besed o naših načrtih:

— pripravljamo nekoliko izboljšan program fakturiranja z razširjenimi operativnimi podatki;

— v mesecu oktobru bomo izdelali prve analitične tabele — podatke iz področja kupcev, ki jih bo domača prodaja, upamo, s pridom izkoristila.

Mislím, da danes lahko za- pišem — mali računalnik Data je opravičil svoj obstoj, ne le to, začel je kazati precejš- njo prednost pred starim načinom dela. S tem nedvomno utrjuje notranji red in poma- ga pri rasti naše firme.

(Po Iskra—Commerce)

cije od proizvodnje, trgovine pa do znanstveno raziskovalnega dela. Pri nas pa se na trgu dogaja, zaradi gospodarskega sistema in obstoječih predpisov, pa tudi zaradi pomanjkanja nekaterih predpisov, ki bi močneje usmerili razvoj v smer, o kateri sem prej govoril, da se kljub integracijam naša podjetja znotraj teh integracij obnašajo tako, kakor je Marks rekel, kot vreča krompirja. To se pravi, vsak je za sebe, izključno gleda skozi sebe in edina medsebojna zveza je, kakor pravijo, skupna administracija, skupna komercialna in podobno, kar je cenejše. Vse to je res lahko cenejše, vendar to veliko ne pomeni pri nastajanju te prave integracije, ki mora biti integracija združenega dela, to pa pomeni predvsem njegovih materialnih osnov. Integracija mora ljudi privedi v večjo medsebojno odvisnost.

KAKO INTEGRIRATI MATERIALNE REZULTATE SKUPNEGA DELA

Zelo rad bi slišal vašo mnenja o teh vprašanih in kako si železarji v bodoče zamišljate te stvari. Če bi hoteli v tej

smeri razvijati ta koncept samoupravne integracije, kar mislim, da morate, je stvar predvsem v naslednjem vprašanju: Kako integrirati ne samo ljudi v delavskem svetu itd., itd., pri odločanju, ampak kako integrirati materialne rezultate njihovega skupnega dela, ki se povečujejo v proporciji z obsegom tega skupnega dela. Kako tudi rezultate njihovega dela združiti, da potem v končnem skupnem dohodku vsakdo sodeluje po svojem živem delu in po svojem minulem delu. Če bi regulirali te odnose, bi vsaj v začetku ublažili, kasneje pa tudi postopno popolnoma odstranili tendence po koncentraciji politične moči v tistih centrih, kjer je združena velika ekonomska moč. Pri nas se tudi eno z drugim povezuje.

Nam je potrebna koncentracija kapitala in s koncentracijo kapitala so potrebni tudi močni, rekel bi strokovni menedžerski centri, ki poznajo svoj posel. Vprašanje se postavlja, če oni razpolagajo s kapitalom, je ena stvar, če so oni samo servis tega združenega dela, pa je popolnoma

druga stvar. Nekateri pri nas menijo, da če je delavski svet pri združenju, da smo s tem rešili problem, bi rekel oblasti tega centra. Mislim, da je tak delavski svet velikokrat samo fasada. Bistvo je v tem, ali bodo taki centri samostojno razpolagali s sredstvi in jih delili, kakor jih je včasih delila država. Mislim, da je v tem primeru to slabše kot bi jih dobila država, ali pa bodo ti centri odvisni od vsake delovne organizacije, zato ker bo vsaka delovna organizacija gledala na svoj dohodek, ki je tam na žiro računu skupne banke in je del tega skupnega kapitala. Delovna organizacija bi gledala, kaj dobiva od tega dohodka. Na ta način bo vsaka delovna organizacija računala v svojem planu ne samo s sredstvi, s katerimi sama operira doma, ampak tudi s sredstvi, s katerimi operira ta skupna organizacija. Vse bolj se bodo oči delavcev ozirale na ta skupni efekt vse organizacije. Ta skupni efekt pa bo seveda odvisen od deleža vsake posamezne organizacije v skupnih naložbah oziroma skupni koncentraciji.

Zasidrani v Beli Krajini

Uredniški odbor glasila Iskra je imel razgovor s predstavniki tovarne kondenzatorjev Semič

Tovarna je z vsem svojim bistvom trdno zasidrana in povezana z Belo Krajino. Obstoja zaradi pridnih in sposobnih ljudi tega prelepega dela slovenske zemlje in za njih! Medtem ko vsako leto daje precejšnja sredstva za izdelavo novih strojev in naprav, za nabavo novih avtomatov, za razširjeno reprodukcijo, pa na drugi strani nikoli ne ostane gluha za potrebe kraja samega. Tovarna je dala dokajšnja sredstva za novo šolo, za nov vrtec, za asfalt na cesti, zgradila je lovske kočice, gradi nov rekreacijski center na Kolpi, gradila bo klubske prostore za 200-300 ljudi z mnogimi možnimi kulturnimi razvedrili, gradila bo ambulanto, gradila bo nov vrtec, gradi stanovanja, daje pomoč za gradnjo stanovanj, gradi..., daje pomoč za..., gradila bo...

Veseli me, da sem bil lahko gost te naše tovarne, ki želi svojim delavcem in občanom napraviti po delu prijetno in kulturno življenje, in ni gluha za njihove potrebe živeti časa primerno življenje.

S tako svojo politiko je tovarna dosegla stanje, ko se ne boji za svoj napredek, za svojo bodočnost, kajti strokovnih kadrov ji ne manjka in še novi bodo prišli iz šol, vsako leto toliko, kolikor jih potrebujejo. Štipendirajo na

poklicnih šolah, na gimnaziji in drugih srednjih, visokih in višjih šolah. Morda je to naša prva organizacija, ki namerava štipendirati najboljše učence že v osnovnih šolah...

In kdor gradi na mladih danes, njegov je jutrišnji dan!

Igor Slavec

Pripomba uredništva:

Kako so Belokranjčani navezani na svoj kraj, in kako so ponosni na Iskro v Semiču, dovolj zgovorno pove pesmica, ki jo je uredništvu poslala tov. Sonja Stravs iz Sela št. 2 pri Semiču.



Kadri naša prva skrb

Odbor za izobraževanje kadrov, ki ga je formiral delavski svet naše organizacije, je v sedanji mandatni dobi menil, da je treba tej problematiki posvetiti mnogo več pozornosti kot doslej. Zlasti je treba uveljaviti politiko dolgoročnega izobraževanja, ker je le-ta porok za nenehni in kvalitetni priliv novih strokovnjakov.

Odbor je temeljito pregledal vse možnosti sodobnega

izobraževanja od podeljevanja štipendij do prirejanja raznih tečajev in seminarjev za sodelavce.

Nepodeljenih štipendij v šolskem letu 1970/71 je še 59. Te pa bodo najkasneje do konca oktobra podeljene in ni nevarnosti, da bi naša organizacija ostala brez štipendistov.

TEČAJI IN SEMINARJI

Od letošnjega januarja pa do 31. avgusta so bili zaradi izpopolnitve znanja zaposlenih organizirani naslednji tečaji oz. seminarji (v oklepaju številu udeležencev):

- jezikovni tečaji: začetni, nadaljevalni in konverzacijski tečaji angleškega, francoskega, nemškega in italijanskega jezika (37);
- mehanografski tečaj (1);
- tečaj civilne zaščite (10);
- tečaj za tajnice (6);
- posvetovanje oblikovanja cen (3);
- tečaj o varnosti pri delu (32);
- tečaj ekonomike za teh. kadre (6);
- seminar ocena del. mest in del. rezultatov (1);
- seminar namen sistemizacije in izdelava (1);

— posvetovanje o osebnem varstvu delavcev (1).

Do konca letošnjega leta pa predvidevamo še organizacijo naslednjih tečajev oziroma seminarjev:

- jezikovni tečaji,
- tečaji za skladiščnike,
- tečaj o delu in nalogah organizacije za izobraževanje,
- tečaj o vprašanju delovnega razmerja,
- seminar za dokumentariste (arhiva),
- tečaj iz varstva pri delu, in
- tečaj za strokovne delavce v zunanji trgovini (2 semestra, 160 ur).

SOLANJE

Poleg strokovnega izpopolnjevanja (seminarji, tečaji) je 18 članom našega kolektiva odobreno povračilo stroškov šolnine za študij na visokih, višjih in srednjih šolah.

Od tega na srednjih šolah (11), na višjih šolah (5) in na visokih šolah (2).

Na srednji ekonomski šoli ima naša organizacija poseben razred, pri programu študija pa so upoštewane tudi specifične zahteve naše organizacije.

ISKRA

*Sta pripovedovala
mamica in očka,
da včasih pri nas
je revščina bila doma.*

*Ena Iskra pa se vnela,
plamen dala,
ta nam srečo,
kruh deli.*

*Mnogo hiš se v Semiču
je že zgradilo,
asfaltna cesta nova
zblizala z drugimi nas kraji.*

*Iskra kako velika,
si iz nič postala,
koliko kruha nam
in rodovom bodeš dala.*

*Cvrsto sveti še naprej
ker dobro mi vemo,
brez tebe bi pri nas
živeli zelo težko.*

Vir energije žepnega formata

Francoska firma »Tunzini-Sames« iz Grenobla je proizvedla vir energije žepnega formata. Težak je okrog tričetrt kilograma, v velikosti knjige, njegove baterije pa razvijajo energijo do 10.000 voltov. Naprava je namenjena za primer prekinitve toka, za ionizacijske komore, za cevi s katodnimi žarki in podobno. Enota je izdelana iz nerjavečega jekla, vsi sestavni deli pa so obdani z gumijem zaradi zaščite pred električnimi ali mehničnimi udarci in atmosferskimi vplivi. Cena je okrog 500 dolarjev.

To pomeni nezmanjšano strokovno odgovornost kadrov, ki bodo delali v takih centrih, pomeni pa obenem, da oni niso ne samo formalno, tudi ne stvarno neki lastnik teh sredstev, ali tisti, ki bi imeli monopol razpolaganja s temi sredstvi.

To je po mojem mnenju tudi edini način, da se preprečijo zelo nevarne tendence, ki sicer pri nas nastajajo tam, kjer se odvajajo nepovratno precej velika sredstva v neke skupne sklade takih organizacij, nad katerimi delovne organizacije nimajo več kontrole. Imajo sicer kontrolo prek teh delavskih svetov, ampak nimajo ekonomske kontrole. To se pravi posamezne delovne organizacije od teh sredstev nimajo ničesar. To kar je enkrat od njih odvojeno, je odvojeno, v konceptu, ki sem ga razvijal, pa bi bilo obratno. Vsako vlaganje kamorkoli, neposredno prinaša korist vsakemu kalektivu, ki sodeluje v tem skupnem delu.

Če se vrnem nazaj v naše konkretne železarske probleme, da bi ilustriral svoje misli, potem bi pri vaših zami

sljih o skupnih dogovorih oziroma investicijah s partnerji izven vašega združenja, še enkrat poudaril dve možnosti. Ali greste v obliko skupnega vlaganja skupnih naložb oziroma, da kreditirate določeno izgradnjo s takimi ali drugačnimi pogoji za vaše medsebojne odnose več ali manj v proizvodnji. Ali pa, da greste s svojim kapitalom v izgradnjo kot trajni sovlagatelj s tem, da potem ne vlečete anuitete s tega kapitala, ampak dohodek, dividendno, kakorkoli že to imenujete. Ta dividenda, ki bo sicer vplivala na zmanjševanje vašega kapitala, vendar če boste del teh dividend trajno vlagali nazaj v to organizacijo, pomeni, da bo to podjetje istočasno vezano na dohodek slovenskih železarn.

Osebo menim, če bi šli v to drugo smer, bi imelo smisel, da greste v tako sodelovanje. Sicer pa se bojim, da bodo kasneje nastale težave, če ti odnosi ne bodo razčiščeni. Če boste osvojili to drugo varianto, potem tudi ne bo vprašanje lokacije.

POVEZOVANJE TUDI IZVEN MEJA

V zvezi z uvozom osnovnih metalurških surovin, kar je bilo omenjeno v uvodu, se je absolutno pokazalo, da se ekonomsko splača, čeprav sam nisem delal izračunov, pač pa sem slišal od drugih. Vendar mislim, da bi bilo potrebno vsako tako orientacijo tudi povezovati z vlaganjem sredstev tam, od koder se bo ruda uvažala. Ker bi morale biti to mešane družbe nekje v Afriki, ali kjerkoli, bi bili zainteresirani, kar bi pomenilo, da so slovenske železarne direktno povezane z njimi po dohodku oziroma sodelujejo tudi v profitu rudnikov, ki jih bo odpiralo. Na ta način se celotna zgradba vsega tega sistema lahko dopolnjuje še z zunanjimi centri, ki se lahko tudi tam razvijajo naprej ne samo v rudnikih, ampak tudi v razvojem črne metalurgije. Povsod so ta vprašanja odprta. Jaz sem bil v deželah Afrike, ki imajo bogata rudna nahajališča in kjer so zelo zainteresirani, da bi šli z nami v skupno proizvodnjo.

KREPITI FUNKCIJO REZERVNIH SKLADOV RE-PUBLIK

Se nekaj besed o vprašanju konverzije, ki jo je tudi načel generalni direktor Klančnik. Osebo sem zelo skeptičen, da ne rečem, da sem proti vsaki konverziji, ki bi bila predpisana na zveznem nivoju z državnim zakonom. Zaradi tega, ker to pomeni praktično, če hoče zveza s predpisom konverzijo, ker federacija nima denarja, da mora federacija ta sredstva odvzeti. Odvzame pa jih lahko od obstoječega gospodarstva, da bi ga vrnilo tistim, ki so v preteklosti prejemale kredite. S tem bo mo financiralno vrsto podjetij, ki so bila zgrešeno investirana oziroma financirana, ki bi jih bilo praktično bolje zapreti, kakor naprej razvijati. Tudi drugače sem proti tem generalnim konverzijam. Mislim, da to ni dobra rešitev, potrebno je iti na selektivne operacije, ki dajejo rezultate. Veliko bolje bi bilo v okviru republik, kar je samo ena možna varianta, rezervnim skladom dati večjo in dru-

gačno vlogo, kakor jo imajo sedaj. To funkcijo rezervnih skladov bi bilo potrebno okrepiti in ji odvzeti socialno podporniške funkcije. Bolj ga orientirati na to, da gre bodisi s krediti v take konverzije, rekonstrukcije itd., bodisi da gre s krediti v pomoč pri integraciji, ker se podjetja niso vedno pripravljena integrirati s podjetjem, ki mu prinese dolgove v integracijo, ali kadar je potrebno zapreti neko organizacijo, da se s sredstvi rezervnega sklada omogoči delavcem prekvilifikacija in prehod na nova delovna mesta.

Tudi banke bi v pogledu konverzije morale imeti večji občutek in večjo odgovornost za vse te probleme. Ne mislim s tem na nikakršne konkretne predloge, hočem le reči, da bi bila konverzija za jugoslovanski prostor škodljiva.

ODPRETI PROCES PO-STOPNEGA MENJAVANJA BANCNEGA SISTEMA

Za razpravo, ki bo sledila, bi predlagal, da bi čim več o teh vprašanih odnosov spregovorili vi, tako kakor

